

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р арх. Асен Методиев Писарски,

УАСГ, научна специалност „Архитектура на сградите, конструкции, съоръжения и детайли”, професионално направление 5.7. Архитектура, строителство и геодезия“ за придобиване на научната степен „доктор“ по професионално направление 5.7. Архитектура, строителство и геодезия“ с кандидат арх. **Климент Иванов Иванов** - докторант на самостоятелна подготовка в ДП „Архитектура на сградите, конструкции, съоръжения и детайли“, НБУ, с представен дисертационен труд „Архитектурни проблеми при промени във функциите на сградите”.

1. Актуалност и значимост на изследвания проблем.

Динамиката на развитие на човешкото общество, чиито разностранни потребности е призвана да организира и подслонява архитектурата, води до отмиране на функции и загуба на предназначението на сгради и комплекси. Темата за ревитализация и промяна на предназначението на архитектурни обекти е особено актуална за България, в резултат от дълбоките обществени промени в края на миналия век. В този аспект, архитектурните проблеми при промените във функциите на сградите от гледна точка на формиране на новия им архитектурния образ, анализът на творческия процес на тяхното създаване, върху който е фокусирана дисертационната разработка, притежава безспорна актуалност.

2. Актуалност и обосновааност на целите и задачите в дисертационния труд.

Логично е формулирана основната цел на дисертационния труд, състояща се в разкриване на възможностите за ревитализация на загубили първоначалното си предназначение и изоставени архитектурни обекти чрез използване на средствата на архитектурната професия, чрез проучване на възможностите за постигане на подходяща симбиоза между старо и ново, в контекста на хармонично интегриране в окръжаващата среда.

В тази връзка логично са градирани задачите, чието изпълнение би довело до изпълнение на поставената цел: през подбор и анализ на водещи примери за реализирани обекти, в които са приложени промени във функциите, извяване на начините за реализиране на промените във функцията, с отчитане на спецификата на този вид проектантска дейност и отражението върху новия архитектурен образ,

формулиране на общовалидни изводи за начина на извършване на процеса на адаптация на сградите, изведени в авторова класификация на видовете архитектурни намеси.

3. Степен на познаване на състоянието на проблема и творческа интерпретация на литературния материал.

Списъкът на цитираните литературни източници съдържа 180 броя, чиято тематична насоченост дава възможност да се обоснове твърдението, че дисертационният труд се базира на изследване на широка теоретична основа. Позоваването в труда на действащите нормативни документи показва добро познаване на нормативната и законова база в изследваната област.

Следва да се отбележи, че използваните източници са актуални, а голяма част от тях – публикувани през последните няколко години.

Навсякъде в текста на труда коректно са цитирани и интерпретирани използваните теоретични постановки и примери.

4. Съответствие на избраната методология и методика на изследване и поставената цел и задачи на изследването с постигнатите приноси.

Приложеният основен научен метод - изследване на образци е подходящ за проучване на специфичната научна материя и се използва в успешно съчетание с други научни методи (анализ и синтез, индукция и дедукция, сравнение и обобщение), формиращи подходящ за изследването комплексен подход.

От особено значение е осмислянето и анализът на практическия опит на автора в проектирането на обекти с промяна на предназначението.

5. Научни и научно-приложни приноси на дисертационния труд.

Основен принос на труда е дефинирането и класифицирането на архитектурни похвати за намеса при промени на функцията на сградите. Изведени са два похвата за намеса — в зависимост от начина на изявяване (имитация, вписване и контраст) и в зависимост от начина на взаимодействие (скриване, съчетаване, налагане и обгръщане). Те могат да бъдат успешно прилагани в практически реализации, след отчитане на специфичните характеристики на съществуващия и новопроектирания след ревитализацията обект, с оглед постигане на хармонично вписване в средата.

От особено значение е дефинирането на обекти, притежаващи определена ценност, които е необходимо да бъдат съхранени, разпределени в три категории в

зависимост от тяхната необходимост от законова защита. Това е съществена група, оставаща недостатъчно изследвана в съвременната архитектурна теория.

Постигнатите научни и научно-приложни приноси в дисертационния труд показват задълбочени теоретични познания в разглежданата област и несъмнена способност за успешно извършване на самостоятелни научни изследвания.

6. Значимост на приносите за науката и практиката и възможност за внедряване.

Посочените пътища за избор на архитектурна намеса при промяна на предназначението на изоставени сгради и комплекси, изведени от контекста на хармонично вписване в околната среда, дават възможност за прецизиране на архитектурния подход и постигане на оптимален резултат в проектната реализация.

Успешното приложение на изведените в дисертационния труд основни идеи при реализацията на реален обект – реконструкция на Художествена галерия „Проф. Илия Петров” в Разград, проектиран от автора, доказва възможността за използване на постигнатите резултати в реалното проектиране.

7. Преценка на публикациите по дисертационния труд

По темата на дисертационния труд авторът има две публикации в Сборник научни публикации на департаментите „Архитектура”, „Дизайн” и „Изящни изкуства” на НБУ. На английски език е аотиран доклад в международен университетски форум в Чипровци.

Изброените публикации съдържат съществени части от дисертационния труд.

Важна апробация и оценка на приведения в дисертацията реализиран от автора проект е успешното участие в национален архитектурен конкурс, цитиран по-долу.

8. Отражение в научния свят- използване и цитиране от други автори, отзиви в научния печат и др.

Не са представени данни и такива не са известни на рецензента за цитиране и отзиви в научния печат на резултати от дисертационния труд и свързаните с него публикации.

Реализацията на реконструкцията на Художествена галерия „Проф. Илия Петров” в Разград, възлагането на която е спечелено чрез национален конкурс, в който авторът е отличен с първа награда, е значимо признание. То потвърждава авторския подход при решаване на архитектурния проект, в който са заложени основни постановки, изведени по-късно в дисертационния труд.

Реализацията е отличена и с Втора награда — Национален годишен конкурс – изложба „АрхИдея 2007”, категория „Реконструкции”. Същият проект е бенефициент по Оперативна програма „Регионално развитие” на Европейския съюз, с което е свързана реализацията на обекта.

9. Мнения, препоръки и бележки.

По мое мнение, трудът представлява добра основа за по-нататъшно разширяване и задълбочаване на обхвата на изследването. Това би следвало да стане при по-значимо присъствие и критичен анализ на българската практика в тази специфична област на архитектурното творчество – реконструкция и ревитализация на загубили своето оригинално предназначение сгради. Особена „ниша” в тази насока представляват множество изоставени промишлени обекти, част от които биха могли да бъдат възродени за нов живот с ново предназначение.

10. Заключение

Предвид изложеното по-горе, считам, че представеният труд „Архитектурни проблеми при промени във функциите на сградите” притежава необходимите качества на докторска дисертация и предлагам на уважаемото научно жури на неговия автор арх. **Климент Иванов Иванов** да бъде присъдена образователната и научна степен „доктор”.

06.09.2014 г.

Проф.д-р арх. Асен Писарски